

સ્વરતર-પૂર્ણભદ્રગણિ નિમ્નિઙ્ગ આણંદાદિદસ ઉવાસગઘ્ઘાઓ

સં. અમૃત પટેલ

પ્રતિપરિચય:

પ્રસ્તુત 'આણંદાદિ દસ ઉવાસગઘ્ઘાઓ' ની એક માત્ર તાડપત્રીય પ્રતની ફોટોકોપી મને પરમપૂજ્ય પ્રવર્તક મુનિશ્રીજમ્ભૂવિજયજી મહારાજે શ્રુતપ્રસાદીરૂપે મોકલેલ, તે ઉપરથી સમ્પાદનકાર્ય સમ્પન્ન થયું છે. જેસલમેરનાં જ્ઞાનભણ્ડારની, વિ.સં. ૧૩૦૧ માં લખાયેલ^૧ આ તાડપત્ર પ્રતના દરેક પત્રમાં ૩-૪ પંક્તિઓ છે. તેમાં કેટલીક પંક્તિ અખણ્ડિત છે, તેમાં લગભગ ૬૧ અક્ષરો છે; તો કેટલીક પંક્તિઓ અખણ્ડિત છે, તેમાં ૬-૮ અક્ષરો છે. અક્ષરો ખૂબ ઝીણા છતાં સુવાચ્ય છે. છતાં ક્યાંક ક્યાંક પાઠવાંચનમાં ક્ષતિ - મારા અલ્પ અભ્યાસવશ-રહેવા પામેલ હશે, તો વિદ્વાન્ પુરુષો મને ક્ષમ્ય ગણે.

કૃતિ: - 'વાદિવૃન્દપ્રભુ' સ્વરતરગચ્છીય^૨ જિનપતિસૂરિના શિષ્ય પૂર્ણભદ્ર^૩ ગણિએ દશમ અંગસૂત્ર 'ઉવાસગદસા'ના સારરૂપે, આર્યાવૃત્તમાં નિબદ્ધ કરેલ છે.

૧લી ગાથામાં મંગલાચરણ રૂપે વીરજિનને નમસ્કાર કરેલ છે. તે વીર જિનના ચરણને પાંજરાનું રૂપક અપાયું છે, કે જેમાં ત્રણ જગત રૂપ સાલહી [દેશી નામ ૩.૪૮] સારિકાની જેમ નિર્ભય છે.

૨જી ગાથામાં 'આનન્દાદિ દસ ઉવાસગોની કહાઓ' કહેવાની પ્રતિજ્ઞારૂપે અભિધેયનો ઉલ્લેખ છે. ૩જી ગાથાથી ૧૬મી ગાથા - વર્ણ્ય વિષયની યાદી = સંગ્રહણી ગાથાઓ છે. તેમાં દશ શ્રાવકોનાં (૧) નામો, (૨) તેમની નગરીઓનાં નામો (૩) પત્નીઓનાં નામો, (૪) ધર્મપ્રાપ્તિ જ્યાં થઈ તે ઉદ્યાનોનાં નામો, (૫) પૌષધમાં તેમને થયેલા ઉપસર્ગો, (૬) કાલધર્મ, (૭) અને સ્વર્ગમાં ગયા તે વિમાનોનાં નામો. ત્યારબાદ ૧. આનન્દ શ્રાવક (ગાથા ૧૭-૧૨૬) ૨. કામદેવ શ્રાવક (ગાથા ૧૨૭-૧૩૯) ૩. ચુલનીપિતા (ગાથા ૧૪૦-૧૫૦) ૪. સુરાદેવ (ગાથા ૧૫૧-૧૫૫) ૫. (ચુલ્લ)લઘુશતક (ગાથા ૧૫૬-૧૬૧) ૬. કુણ્ડકોલિક (ગાથા ૧૬૩-૧૮૪) ૭. સદ્દાલપુત્ર (ગાથા ૧૮૫-૨૭૨) ૮. મહાશતક (ગાથા

૨૭૩-૩૨૮) ૧. નન્દિનીપિતા (ગાથા ૩૨૯-૩૩૩) ૧૦. લંતિય (શાલહી૦ ડવા૦) પિતા (ગાથા ૩૩૪-૩૩૮) આટલી બાબતોનો સંગ્રહ થયો છે.

અહીં દરેક શ્રાવકને 'ગાહાવર્ડ' = ગાથાપતિ = ધનાદ્ય-સમૃદ્ધ સદ્ગૃહસ્થ કહ્યા છે, એટલે દરેક શ્રાવક સમૃદ્ધિસમ્પન્ન અને સમાજમાં લબ્ધપ્રતિષ્ઠ હતા. આમાં આનન્દ શ્રાવક, કુણ્ડકોલિક શ્રાવક, સદ્દાલ શ્રાવક અને મહાશતક શ્રાવકની કથાઓ પ્રમાણમાં કંઈક મોટી છે. કારણ કે આનન્દકથામાં તેમની સમૃદ્ધિનું તથા તેમના અવધિજ્ઞાન અંગેનું વર્ણન છે. કુણ્ડકોલિક અને કોઈક દેવની વચ્ચે આજીવકમત વિષે થયેલી ચર્ચામાં દેવ નિરુત્તર થઈ જાય છે. સદ્દાલપુત્ર પોતે આજીવક મતાનુયાયી હતા, વીરભગવાનની દેશનાથી સમ્યક્ત્વ પામ્યા. ત્યાર બાદ તે સમયનાં મૂર્ધન્ય આજીવક ગોશાલક અને સદ્દાલપુત્ર વચ્ચે ચર્ચા થાય છે. તેમાં આજીવકમતનું નિરસન કઈ રીતે થાય છે તેનું વર્ણન છે. મહાશતક શ્રાવકકથામાં ધર્મમાર્ગે પૌષધવ્રતની આરાધના કરતાં મહાશતક ને તેની જ એક ધોગ-વિલાસમગ્ન પત્ની 'રેવતી'એ અનુકૂળ ઉપસર્ગો કર્યા હતા તેમાં નિશ્ચલ રહેતા મહાશતક શ્રાવકને અવધિજ્ઞાન થાય છે, એનું વર્ણન છે.

ગ્રન્થકારે ૩૩૯માં પ્રાકૃતભાષામાં સ્વધરાવૃત્તબદ્ધ એક જ પદ્યમાં ગ્રન્થની પ્રશસ્તિ રચી છે. ત્યાર બાદ સંસ્કૃત ભાષામાં માલિની વગેરે વિવિધ વૃત્તબદ્ધ ૧૦ પદ્યોમાં ગ્રન્થલેખન પ્રશસ્તિ છે. તેમાં ગ્રન્થ લખાવનાર ઝુકેશવંશનાં ભુવનપાલ સાધુના પૂર્વજોનું વર્ણન છે. અન્તમાં 'અથ ચૂર્ણિઃ ના મથાઽઽ હેઠઽઽ પ્રસ્તુત ગ્રન્થમાં આવતા કેટલાક પ્રાકૃત દેશી - આર્ષ શબ્દોનું સંસ્કૃતભાષામાં અર્થ વિવરણ કર્યું છે. તેમાં 'ડવાસગદસા' નામક આગમ ગ્રન્થ ઉપરની નવાંગી ટીકાકાર અભયદેવસૂરિની વૃત્તિનો પણ ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે.

૧. પ્રસ્તુત તાડપત્રીય વ્રત વિ.સં. ૧૩૦૯માં, મેદપાટ-મેવાડમાં બરગ્રામમાં અભયી શ્રાવક તથા સમુદ્ધરણ શ્રાવિકની સાવિ નામની કુલપુત્રીએ 'ધન્ય-શાલિભદ્ર-કૃતપુણ્ય મહર્ષિચરિતાદિ પુસ્તિકા' પોતાના શ્રેયાર્થે લખી છે. પુસ્તકની આ પ્રશસ્તિનાં ૯મા પદ્યમાં પુસ્તિકા લખાવનાર ભુવનપાલ સાધુનો ઉલ્લેખ છે. તેના પૂર્વજોનો વિસ્તૃત પરિચય છે. પરંતુ લેખન સંવત્ નથી.
૨. જિનપતિસૂરિજીએ નેમિચન્દ્ર ભંડારીને બોધ પમાડ્યો હતો. પછી ભંડારીએ ષષ્ઠીશતક ગ્રન્થની રચના કરી હતી. આ જિનપતિસૂરિને પૂર્ણભદ્રગણિ

‘વાદિવિદપ્પહુ’ કહે છે. તે યોગ્ય લાગે છે. કારણ કે જિનપતિસૂરિએ ‘વિધિપ્રબોધવાદસ્થલ’ નામનો ગ્રંથ રચ્યો છે. તેમાં (વાદિદેવસૂરિશિષ્ય > મહેન્દ્રસૂરિ >) પ્રદ્યુમ્નસૂરિએ ‘વાદસ્થલ’ નામના પોતાના ગ્રંથમાં કરેલ ‘આશાપણ્ણીના ઉદયવિહારમાં પ્રતિષ્ઠિત પ્રતિમા પૂજનીય નથી’, આવા વિધાનનું ધ્વજન કર્યું છે.

સં. ૧૨૩૩ માં કલ્યાણનગરમાં મહાવીર ભગવાનની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી (જિનપ્રભસૂરિકૃત વિવિધતીર્થકલ્પ), તીર્થમાલા, જિનવલ્લભસૂરિકૃત ‘સંઘપટ્ટક’ ઉપર ટીકા (પ્રાય: સં. ૧૨૯૯), જિનેશ્વરસૂરિકૃત પંચલિંગી પ્રકરણ ઉપર વિવરણ વગેરે એમની રચનાઓ છે. (મોહનલાલ દ. દેસાઈ-જૈ. સં. સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત ઇતિ. પૃ. ૪૯૨, સં. મુનિચન્દ્રસૂરિજી)

૩. જિનરત્નકોશ. વિભાગ ૧, પૃ. ૨૨૪, તથા પંચતન્ત્ર ઉપાખ્યાન (જે પૂર્ણભદ્રની સં. ૧૨૫૫ ની રચના)ના ઉપોદ્ઘાત, માં ડૉ. સાંડેસરા તથા મો.દ. દેસાઈ વગેરે ‘જિનપતિસૂરિશિષ્ય પૂર્ણભદ્રગણિનો કવન સમય ૧૨૫૫ થી ૧૩૦૫ ગણાવે છે. પરંતુ ‘યુગપ્રધાનાચાર્યગુર્વાવલી’ પ્રમાણે શ્ર. પૂર્ણભદ્રગણિની દીક્ષા વિ. ૧૨૬૦માં થયેલ છે. એટલે અગરચંદ નાહટા પંચાખ્યાનના કર્તા અને ‘આનંદાદિદસકહાઓ’ના કર્તા - પૂર્ણભદ્ર જુદા હશે એમ માને છે. (હી.ર. કાપડિયા, જૈન સં. સાહિત્યનો ઇતિ. સં. મુનિચન્દ્રસૂરિજી - ખંડ ૧, પૃ. ૧૩૯)

૪. પૂર્ણભદ્રગણિની બીજી કૃતિઓ આ મુજબ છે :

૧. સ્થાનાંગ સૂત્ર, ભગવતી સૂત્રમાંથી ઉદ્ધૃત કરીને ‘અતિમુક્તક ચરિત્ર’ (ર.સં. ૧૨૮૨. પાલનપુર).

૨. છ પરિચ્છેદમાં વિષ્ણુ ‘ધન્યશાલિભદ્ર ચરિત્ર’ (ર.સં. ૧૨૮૪, જેસલમેર)

૩. કૃતપુણ્યચરિત્ર (ર.સં. ૧૩૦૫)

આમાં સર્વદેવસૂરિજીએ સહાય કરી હતી અને સૂરપ્રભવાચકે કૃતિઓનું સંશોધન કર્યું હતું.

૪. ‘પંચતન્ત્ર’ આ પ્રસિદ્ધ નીતિકથાગ્રંથ ઉપરથી ‘પંચાખ્યાન ગ્રંથ’ (ર.સં. ૧૨૫૫ ધ્વજાત)

૫. આનંદ વગેરે દશ શ્રાવકોનાં જીવન ઉપર [પ્રાય: ઉવાસગદસાઓના

અનુકરણ રૂપે] પ્રાકૃતમાં બીજી એક રચના સાધુવિજયશિષ્ય શુભવર્ધન ગણીએ 'દશશ્રાવકચરિત્ર'નામે કરી છે. તેનું સમ્પાદન આ. મુનિચન્દ્રસૂરિજીએ કર્યું છે અને વિજયભદ્રસૂરિચેરિટી ટ્રસ્ટે તેનું પ્રકાશન કર્યું છે.

૬. ગ્રન્થ લેખનની પ્રશસ્તિ સંસ્કૃત ભાષામાં છે. તેમાં માલિની, વસન્તતિલકા સ્ત્રગધરા, શાર્દૂલવિક્રીડિત, પૃથ્વી જેવા પ્રસિદ્ધ છન્દોનો પ્રયોગ થયો છે. તેમાં ૮ મું પદ્ય 'ભામા' નામના અર્ધસમ (ત-ભ-સ-ય + જ-ભ-સ-ય) છન્દમાં નિબદ્ધ છે- આ છન્દનું નામ અને લક્ષણ એક માત્ર કાનડી દિગમ્બર જયકીર્તિ કૃત 'છન્દોનુશાસન (લે.સં. ૧૦૫૦)માં છે.

—X—

[પીઠિકા]

જસ્સ પયનહપહાભરપંજરમજ્જટઠિયા તિલોઈ વિ ।

પડિહાસઈ મિ(નિ)ચ્ચલસાલહિ વ્વ, તં નમિય જિણવીરં ॥૧॥

આણંદાઈદસણંદ ઉવાસગાણં કહાઓ વુચ્છામિ ।

દટ્ઠૂણ સત્તમંડગં સમાસઓ આયસરણત્થં ॥૨॥

તત્થ સંગહણિગાહાઓ-

આણંદે કામદેવે ય, ગાહાવઈચુલણીપિયા ।

સુરદેવે ચુલ્લસયગે, ગાહાવઈકુંડકોલિય(યે) ॥૩॥

સડ્ડાલપુત્તે કુંભારે, મહાસયએ અટ્ઠમએ ।

નંદિણીપિયા નવમે, દસમે સાલિહીપિયા ॥૪॥ [ઈતિ શ્રાવકાઃ]

સિવનંદ ભદ્દા સામા, ઘણ બહુલા પુસ્સ અગ્ગિમિત્તા[ય] ।

રેવઈ(ઈ) અસ્સિણી તહ, ફગ્ગુણી ભજ્જાણ નામાઈં ॥૫॥ [ઈતિ શ્રાવકભાર્યાઃ]

વણિયગ્ગામ ચંપા દુવે ય, વાણારસીએ નયરીએ ।

આલભિયા ય પુરવરી, કંપિલ્લપુરં ચ બોધવ્વં ॥૬॥

પોલાસં રાયગિહં, સાવત્થીએ પુરીએ દુન્નિ ભવે ।

એએ ઉવાસગાણં નયરાં ખલુ હોંતિ બોધવ્વા ॥૭॥ [શ્રાવકાણાં નગર્યાઃ]

દૂઇપલાસં તહ પુત્રભદ્દં દો કોટ્ઠએ સરવણં ।

દોન્નિ ય સહસંબવણ ગુણસિલયં કોટ્ઠએ દુબિ ॥૮॥

[ઈતિ શ્રાવકાણાં વ્રતાવાપ્ત્યારામનામાનિ]

चत्तारि छच्च अट्ठ य, छट्ठ छच्चेग अट्ठ चत्तारि ।
 चत्तारि य कोडीओ, निहि-वुड्ढि-पवित्थरेसु कमा ॥९॥
 चत्तारि छच्च अट्ठ य, छट्ठ छच्चेग अट्ठ चत्तारि ।
 चत्तारि वया दस - गोसहस्समाणेण विन्नेया ॥१०॥

[इति श्रावकाणां समृद्धिः गोत्रजसङ्ख्या च]

सिरिवीरजिणसगासे, सावयधम्मो दुवालसविहो वि ।
 पडिवन्नो सव्वेहिं वि, तत्तो वरिसम्मि पन्नरसमे ॥११॥
 जिट्ठसुए ठविरुणं, गिहभारं सावयाण पडिमाओ ।
 एकारस पडिवन्नाओ वीसं वासाइं परियाओ ॥१२॥

[इति श्रावकाणां धर्मप्राप्तिः प्रतिमाश्च]

ओहिन्नाण पिसाए, माया वार्हिधण उत्तरिज्जे य ।
 भज्जा य सुव्वया, दुव्वया निरुवसग्गा दोन्नि ॥१३॥

[इति श्रावकाणां वैशिष्ट्यम्]

अंते कयाणसणा मासियसंलेहणा य सोहम्मे ।
 उप्पन्ना सुहभावा एएसुं वरविमाणेसुं ॥१४॥
 अरुणे अरुणाभे खलु, अरुणप्पह अरुणकंतऽरुणसिट्ठे ।
 अरुणज्झए य छट्ठे, अरुणभूते य सत्तमए भणिए ॥१५॥
 अरुणवडिं से अरुणग्गे य, दसमे तह अरुणकीलए ।
 चउपलियाऽऽऊ चविउं सिज्झिस्संती विदेहेसु ॥१६॥

[इति पर्यन्ताराधना, सुरविमानानि च] इति पीठिका ॥

[१] [आनन्दश्रावककथानकम्-]

तत्थ य पढमं समणोवासग-आणंदनामधेयस्स ।
 भव्वाण कयाणंदं चरियं परिकित्तइस्सामि ॥१७॥
 अत्थि इह भरहवासे, वाणिज्यागामाभिहाण वरनयरं ।
 तं पालइ हयसत्तू, राया नामेण जियसत्तू ॥१८॥
 तत्थ सुहि-सयण जणमणकुमुयवणवियासणे अमियकिरणो ।
 आणंदनामधेयो निवसइ गाहावइप्पवरो ॥१९॥

दक्खिन्न-सील-सालीणयाइगुणरयणरोहणधरिती ।
 नियपियजणियाणंदा सिवनंदा भारिया तस्स ॥२०॥
 चउरो हिरन्न कोडी निहिम्मि चउरो य वित्थरे तस्स ।
 चउरो कलंतरम्मी सव्वगं बारस हवंति ॥२१॥
 चत्तारि य तस्स वया गोरूवाणं च अइबलिट्ठाणं ।
 एकेक्क चउदस गो-सहस्समाणो मुणेयव्वो ॥२२॥
 तत्थ य रिद्धि-समिद्धा सयणा संबंधि-परियणा सुहिणो ।
 वाणियगामस्स बहिं, वट्ठइ पुव्वुत्ते दिसी(सि)भागे ॥२३॥
 कोल्लागसंनिवेशो, पत्तेय(तत्थ य) धणधन्नरमणीओ बहवो ।
 निवसंतं सुहसुहेणं आणंदं गिहिवइणो (?) ॥२४॥

[-वीरजिनागमनम्-]

अह अन्नया कयाई वाणियगामाभिहाणनयरस्स ।
 ईसाणदिसीभागे दूइपलासम्मि उज्जाणे ॥२५॥
 सुललियगइप्पयारो सुसाहु-गयकलह-निवहपरिकलिओ ।
 वीरजिणो संपत्तो विहरंतो गंधहत्थि व्व ॥२६॥
 जोयणपमाणखित्ता विहुणिय तण-कट्ठ-कयवराईयं ।
 वाउकुमारेहिं बहिं खित्तं वायं विउव्वित्ता ॥२७॥
 गंधोदगं च वुट्ठं मेहकुमारामरेहिं सुसुयंधं ।
 भूरेणुपसमणट्ठा पविरलधारानिवाएण ॥२८॥
 रिउदेवयाहिं विहिया वियसियकुसुमाण पंचवव्वाणं ।
 हिट्ठट्ठियविंदाणं वुट्ठी आजाणु सुरहीणं ॥२९॥
 मणि-कणय-रययविरइय-पायारतियाभिराममोसरणं ।
 विहियं विमाणि-जोइस-भवणाहिवईहिं देवेहिं ॥३०॥
 मज्झे य बहलपल्लव-सोहिल्लो वंतरेहिं कंकिल्ली ।
 बत्तीहधणुहमाणो निम्मविओ पवरकप्पतरू ॥३१॥
 सरयससिसियं सोहइ छत्तत्तयमुन्नयं तियसविहियं ।
 सुरसत्तीए एगत्थ पिंडियं जयपहुजसो व्व ॥३२॥
 वरकंचणमणिमइयं विसालसीहासणं विणम्मवियं ।

देवच्छन्दो वि कओ रयणमओ वंतरसुरेहिं ॥३३॥
 देवेहिं दुंदुहीओ पहयाओ नहयलं रसंतीओ ।
 हक्कारंति व्व जणं ओसरणे धम्मसवणत्थं ॥३४॥
 अह पुव्वदुवारेणं पविसिय काडं पयाहिणं वीरो ।
 सीहासणे निविट्ठो 'तित्थस्स नमो' त्ति भणिऊणं ॥३५॥
 पुव्वाभिमुहो; तत्तो तिदिसं पडिरूवगा सुरेहिं कया ।
 ते वि हु जिणप्पभावा पच्चक्खं जिण व्व दीसंति ॥३६॥
 अह जियसत्तुनरिंदं गंतुं उज्जाणवालओ तुरियं ।
 वद्धावइ हिट्ठमणो जिणआगमणप्पवित्तीए ॥३७॥
 दाऊण पा[रि]ओसिय-दाणं उज्जाणवालयस्स तओ ।
 चउरंगबलसमेओ नायरलोएण परियरिओ ॥३८॥
 जयकुंजरमारूढो सियछत्तेणं धरिज्जमाणेणं ।
 वीइज्जंतो सियचामरा(रे)हिं जियसत्तुनरनाहो ॥३९॥
 तित्थयरवंदणत्थं चलिओ भत्तीए महाविभूईए ।
 रुइरालंकारधरो पच्चक्खं कप्परुक्खु व्व ॥४०॥
 णाऊण जिणागमणं आणंदो गहवई य साणंदो ।
 ण्हाओ कयबलिकम्मो कयकोउयमंगलसमूहो ॥४१॥
 अप्प-महग्घाभरणेहिं भूसिओ पवरपरिहियदुकूलो ।
 नियसयणपुरिसवंदेण परिगओ पायचारेणं ॥४२॥
 संतुट्ठरायवियरिय-वरछत्तेणं धरिज्जमाणेणं ।
 वियसियकोरंटपलंबमाणमालाभिरामेणं ॥४३॥
 नियगेहा निग्गंतुं चलिओ जियसत्तुराइणा सद्धिं ।
 भयवंतवंदणत्थं भत्तिभरापूरियसरीरो ॥४४॥
 पुव्वदुवारेण मुणी विमाणदेवीओ तह य समणीओ ।
 पविसिय पयक्खिणेणं अग्गेयदिसाए निवसंति ॥४५॥
 भवणवइ-वाणमंतर-जोइसियाणं विसंति देवीओ ।
 दाहिणदारेण पयक्खिणाए निवसंति नेरईए ॥४६॥
 जोइसिय-भवण-वणयरा देवा पविसंति पच्छिमदुवारा ।
 वीरं पयक्खिणित्ता वंदिय निवसंति ईसाणाए (वायवीए) ॥४७॥

રાયા નાયરલોઓ આણંદો ગિહવર્ધ વિ ઓસરણે ।
 પવિસિતુત્તરદારે કાઠુણ પયાહિણં પહુણો ॥૪૮॥
 પણિ(ણ)મિત્તુ ચલણજુયલં ઉવવિટ્ઠો પુવ્વઉત્તરદિસાએ ।
 તો ધમ્મકહં એવં વીરજિણો કહિઉમાદત્તો ॥૪૯॥
 ભો ભો ભવ્વા સવ્વે વિ, પાણિણો સુક્ખકંઠિણો લોએ ।
 સુક્ખં પુણ ધમ્માઓ પાવિજ્જહ, સો યે હહ દુવિહો ॥૫૦॥
 પદમો મુણીણ ધમ્મો બીઓ સુસ્સાવયાણ વિન્નેઓ ।
 પંચમહવ્વયરૂવો, પદમો સમ્મત્તસહિયસ્સ ॥૫૧॥
 જીવવહ-મુસા-ડદત્તા-મેહુત્ત-પરિગહેસુ જાજીવં ।
 તિવિહતિવિહેણ વિરઈ અક્ખેવેણેસ સિવજણઓ ॥૫૨॥
 પંચાણુવ્વય-તિગુણવ્વયાઈં સિક્ખાવયાઈં ચત્તારિ ।
 સમ્મત્તેણ જુયાઈં સાવયધમ્મો ઇમો બીઓ ॥૫૩॥
 એસો વિ કમેણં ચિય સિવપુરપહપવરસંદણસરિચ્છો ।
 જં ભવગહણં નિત્થારિરુણ પાવેઈ સિવનયરં ॥૫૪॥
 જે પુણ પમાયવસઓ એયં દુવિહં પિ નો પવજ્જંતિ ।
 તે બદ્ધનિબિડકમ્મા ભમંતિ સંસારકાંતારે ॥૫૫॥
 તમ્હા જો સિઘં ચિય મુત્તિસુહં વંછણે નિરાબાહં ।
 સો સાહુધમ્મપડિવજ્જણેણ સહલં કુણઠ જમ્મં ॥૫૬॥
 જો પુણ તં અસમત્થો કાઠં, સો સાવયાણમિહ ધમ્મં ।
 સમ્મત્તમૂલમઇયાર-વજ્જિયં સમ્મમાયરઠ ॥૫૭॥
 અક્ખેવમોક્ખસોક્ખા-ભિલાસિણો જે મહાસત્તા ।
 તે તિહુયણપહુવયણં, સોઠુણ વયં પવજ્જંતિ ॥૫૮॥
 અસમત્થા જે કાઠં પવ્વજ્જં, તે વિ સાવયવયાઈં ।
 સમ્મત્તસંજુયાઈં પડિવત્તા વીરપાસમ્મિ ॥૫૯॥
 જિયસત્તુનરવરિંદો વંદિય પયપંકયં જિણિંદસ્સ ।
 નિયનયરમણુપવિટ્ઠો નાયરલોણેણ સહ તુટ્ઠો ॥૬૦॥
 આણંદો વિ હુ સવણંડજલીર્હિં જિણણાહવયણકમલાઓ ।
 વયણામય-મયરંદં પાઠં ભમરો વ્વ સંતુટ્ઠો ॥૬૧॥

अब्भुट्ठिऊण जिणनाहसविहमागम्म नमिय पयकमलं ।
 विणएण पंजलिउडो विन्नविउमेवमाढतो ॥६२॥
 भयवं ! जह तुह पासे राईसरमाइया बहू लोया ।
 तणमिव पडग्गलगं नियगेहं सिरिं परिच(च्च)च्चा ॥६३॥
 पडिवन्ना पव्वज्जं, न समत्थो हं तहा तिजगनाह ! ।
 ता पसिऊणं सावय-वयाइमारोवे(व)सु ममं पि ॥६४॥
 तो भणइ जिणवरिंदो आणंदं अमियमहुरवाणीए ।
 देवाणुपिया ! तुमए, नो पडिबंधो विहेयव्वो ॥६५॥
 तो आणंदो पढमे जावज्जीवाए दुविहतिविहेण ।
 थूलगपाणाइवायं पच्चक्खइ जिणवरसमीवे ॥६६॥
 थूलं च मुसावायं पच्चक्खइ दुविह-तिविहं जाजीवं ।
 एवमदत्तं थूलं दुविहं तिविहेण जाजीवं ॥६७॥
 सिवनंदं मोत्तूणं उराल-वेउव्वियाओ इत्थीओ ।
 जावज्जीवं वज्जे दुविहं तिविहेण सुद्धमणो ॥६८॥
 परिगहपरिमाणम्मि निहिम्मि वुड्ढीए वित्थरेसुं च ।
 पत्तेयं पत्तेयं कोडिचउक्कं हिरण्णस्स ॥६९॥
 दस गो-साहस्सिय-वयचउक्कपरओ चउप्पयं नियमे ।
 खित्तम्मि पंचहलसय चत्तूण य सेस नियमे(?) ॥७०॥
 दिसिजत्तियाण सगडाण तह संवाहणियाण पंचसया ।
 परओ सगडविहिम्मि पच्चक्खाणं अहं काहं ॥७१॥
 दिसिजत्तियाण पोयाण तह संवहणियाण चउण्हं ।
 परओ पोयविहिं पि हु पच्चक्खे जावजीवमहं ॥७२॥
 मुत्तूण गंधकासाइयं वत्थाइं मज्जणनिमित्तं ।
 सेसं उवभोगवए वज्जे अंगाइं(इ-) लूहणयं ॥७३॥
 अल्लमहुलट्ठिदंत-वणयं च मह एगमेव मुक्कलयं ।
 खीरामलयं एगं फल्लविहिमज्झम्मि जाजीवं ॥७४॥
 तिळ्ळं सयपाग-सहस्सपागमब्भंगणे महं होउ ।
 गंधट्ठयं च एगं सुरहिं उव्वट्ठणविहीए ॥७५॥
 अट्ठहिं उट्ठिअघडएहिं मज्जण सेसयं तु पच्चक्खे ।
 वत्थम्मि खोमजुयलं मुत्तुं सेसं परिहरामि ॥७६॥

कप्पूरागरुचंदण-कुंकुमपभिइं विलेवणं होउ ।
 एगं च सुद्धपउमं मालइमालाइ पुप्फाइं ॥७७॥
 मट्ठं कन्निज्जजुअं नाममुदं च होउ आहरणं ।
 धूयणविहिमवि वज्जे अगुरु-तुरुक्काइं(इयं) मोत्तुं ॥७८॥
 भोयणविहीए पेज्जा-विहिमि मह कट्ठपिज्जणया ।
 भक्खणविहीए घयउर तह खंडयरखज्जया चेव ॥७९॥
 कलसूय कलमसाली सेसं सूओयणं परिहरामि ।
 घयमवि सारग्रं गो-घयवज्जं वज्जेमि सयकालं ॥८०॥
 चुच्चुय-सुत्थिय-मंडुक्कासागसेसं चएमि सागविहिं ।
 पालक्का माहुरयं सेसं वज्जेमि माहुरयं ॥८१॥
 आगासोदगवज्जं उदगं सेसं सया वि पच्चक्खे ।
 तंबोलं पंचसुगंधियं च सेवे न उण सेसं ॥८२॥
 कम्मयओ बीयगुणव्वयमि खरकम्म-कम्मदाणाई ।
 पनरस वज्जेमि अहं पुव्वुत्तपरिग्गहे जयणा ॥८३॥
 चउहा अणत्थदंडं वज्जे तत्थाइमं अवज्झयणं ।
 पमायायरियं हिंसप्पयाण पावोवएसं च ॥८४॥
 तह सामाइयं देसा-वगासियं पोसहोववासं च ।
 अतिहीणं संविभागं पडिवज्जइ सुत्तविहिणा उ ॥८५॥
 एवमणुव्वय-गुणवय-सिक्खावयसंजुयमि गिहिधम्मं ।
 पडिवत्ते भणइ जिणो, आणंदा ! एत्थ अइयारा ॥८६॥
 सम्मत्ताईएसुं सव्वेसु वि पंच पंच हुंति कमा ।
 जाणिय परिहरिअव्वा गिहिणा सुत्ताणुसारेण ॥८७॥
 अह संलेहणजोगं तस्स सरूवं वियाणिय भविस्सं ।
 संलेहणं पि साहइ अइयारसमत्तियं वीरो ॥८८॥
 तो आणंदो सम्मत्तमूलमिय गिण्हऊण गिहिधम्मं ।
 नाणाभिग्गहजुत्तं संतुट्ठो जाइ नियगेहं ॥८९॥
 कहिऊण धम्मपडिवत्ति-वइयरं भारियं सिवाणंदं ।
 वीरजिणवंदणत्थं पेसइ गिहिधम्मपेस(पसि)णट्ठा ॥९०॥

सा वि हु रहमारोहिउं संतुद्धा भत्तुणा समाइट्ठा ।
 विहिणा वंदिय वीरं पडिवज्जइ सावयवयाइं ॥९१॥
 अहिगयजीवाऽजीवो आणंदो सावओ सभज्जो वि ।
 मुणिजणदाणपसत्तो चउदसवरिसे अइक्कमइ ॥९२॥
 अह पनरसम्मि वरिसे सो चितइ रयणिचरिमजामम्मि ।
 गिहि-सयण-सुहियकज्जेसु चावडो वीरजिणधम्मं ॥९३॥
 नो सम्मं पालेतु(त्तुं) सत्तो ता गिहभरम्मि जिट्ठसुयं ।
 संठविउं गंतूणं कोल्लगे सन्निवेसम्मि ॥९४॥
 पोसहसालं पडिलेहिरुण तह थंडिलाइं विहिपुव्वं ।
 अकयाकारियभोई गिहिपडिमाओ पवज्जिस्सं ॥९५॥
 इय सिंचितिय बीए दिणम्मि समाविरुण सुहि-सयणे ।
 जिट्ठसुए गिहि(ह)भारं संठवइ ताण पच्चक्खं ॥९६॥
 कोल्लगसंनिवेसे सिरिवीरजिणंदधम्मपन्नत्तिं ।
 पडिवज्जित्ता विहरइ पायं पडिवज्जियारंभो ॥९७॥
 एक्कारसपडिमाओ उवासगाणं विहीए फासितो ।
 तवसोसियसव्वंगो जाओ चम्मट्ठिसेसतणू ॥९८॥
 अह अन्नया विंचितइ रयणिविरामम्मि, अत्थि मज्झ बलं ।
 देहे परकूलमजजाओ (?) उट्ठाणवीरियं वा वि ॥९९॥
 ताव अपच्छिमसंलेहणाए संलिहियसयलदेहस्स ।
 पडिवन्नाऽणसणस्स य, सेयं विहरित्तए मज्झ ॥१००॥
 पडिवन्नाऽणसणस्स य विसुज्झमाणासु भाव-लेसासु ।
 उप्पन्नमोहिनाणं ति पिच्छई खित्तमेवं सो ॥१०१॥
 पुव्वेण दाहिणेणं अवरेणं लवणसायरस्संऽतो ।
 पंचेव जोयणसये पिच्छइ हिमवंतमुत्तरओ ॥१०२॥
 उड्ढं जा सोहम्मं अहे य रयणप्पभाए पुढवीए ।
 लोलुय-अच्चुयनरयं चउरासि वाससहस्सठिइं ॥१०३॥
 अह वाणियगामबहिं दूइपलासम्मि चेइए रम्मे ।
 बहुदेसे विहरित्ता वीरजिणिंदो समोसरिओ ॥१०४॥

परिसाए पडिगयाए गोयमसामी वि छट्ठपारणए ।
 सार्मि वंदिय पविसइ वाणियगामम्मि भिक्खुट्ठा ॥१०५॥
 पंचसमिओ तिगुत्तो हिंडंतो गहियभत्तपाणो य ।
 कोल्लागसंनिवेसम्मी गच्छंतो सुणइ जणवायं ॥१०६॥
 'अत्थि इहं आणंदो अंतेवासी जिणस्स वीरस्स ।
 संलेहणाइपुव्वं पडिवन्नो अणसणं विहिणा' ॥१०७॥
 तत्तो गोयमसामी गच्छइ कोल्लागसंनिवेसम्मि ।
 जत्थऽच्छइ आणंदो पोसहसालाए नियमत्थो ॥१०८॥
 इंतं गोयमसार्मि आणंदो पासिऊण साणंदो ।
 भणइ 'न सत्तो भंते ! तुम्ह समीवं हमागंतुं ॥१०९॥
 ता इच्छाकारेणं आगच्छह इत्थ मह समीवम्मि ।
 जेणाहं तुह पाए सिरसा वंदामि तिक्खुत्तो ॥११०॥
 तो वंदिता पुच्छइ आणंदो गोयमं जहा भंते ! ।
 गिहिणो गिहट्ठियस्स वि उप्पज्जइ ओहिनाणं किं ? ॥१११॥
 ता गोयमेण भणियं, 'उप्पज्जइ', सो भणइ जइ एवं तो ।
 ममावि तमुप्पन्नं इइ भणिउं कहई पुव्व(व्वु)त्तं ॥११२॥
 अह भणइ गणाहिवई, आणंदा ! न त्थि एत्तिओ विसओ ।
 गिहिणो ओहिन्नाणे, ता आलोयाहि एत्थ तुमं ॥११३॥
 निंदण-गरहणपुव्वं पायच्छित्तं संपवज्जाहि ।
 तो भणइ आणंदो 'किं भंते ! जिणवरमयम्मि ॥११४॥
 संताण वि अत्थाणं सब्भूयाणं च होइ पच्छित्तं ?' ।
 'न हु न हु सब्भूयत्थे, पच्छित्तं' गोयमो भणइ ॥११५॥
 जइ एवं तो भंते ! गिण्हह तुब्भे वि इत्थ पच्छित्तं ।
 जम्हा पेच्छामि अहं ओहिन्नाणेण इइ खित्तं ॥११६॥
 तत्तो गोयमसामी संकाइ समन्निओ दुयं जाइ ।
 सिरिवीरजिणं नमिउं आलोइय भत्तपाणं च ॥११७॥
 आणंदसावयस्स य कहिऊणं ओहिनाणवुत्तं ।
 पुच्छइ 'पायच्छित्ती किं आणंदो उयाहु अहं ? ॥११८॥

अह भणइ वड्ढमाणो गोयम ! सच्चं कहेइ आणंदो ।
 ता कह पायच्छित्तं अरिहइ सो निरवराहो वि ॥११९॥
 तं पुण विचित्तछउमत्थनाणआवरणजोगओ इत्थं ।
 जाओ पच्छित्तऽरुहो, आलोएसु ता तुमं सम्मं ॥१२०॥
 तह खामसु गंतूणं आणंदं सावयं सयं[तं] तु ।
 ता विणएण पडिच्छिय गोयमसामी कुणइ सच्चं ॥१२१॥
 आणंदो निव्विग्घं सीलव्वयं गुणव्वयाइं पालेउं ।
 फासित्ता पडिमाओ उवासगाणं समग्गा वि ॥१२२॥
 मासं च कयाणसणो पज्जंते सुद्धचित्तपरिणामो ।
 वीसवरिसाइं सावयपरियायं पूरिउं सयलं ॥१२३॥
 सोहम्मदेवलोए सोहम्मवडिंसगस्स ईसाणो ।
 अरुणविमाणाहिवई चउपलियाओ(ऊ) सुरो जाओ ॥१२४॥
 ततो चुओ स जम्मं महाविदेहम्मि उत्तमकुलम्मि ।
 पाविय, भोगसमिद्धिं पढमवए चेव चइऊण ॥१२५॥
 पव्वज्जं निरवज्जं सम्मं परिवालिकुण कम्मखए ।
 उप्पाडिकुण केवलनाणं सिज्झिस्सइ महप्पा ॥१२६॥

आणंदश्रावककथानकं समाप्तम् । छ ।

शुभं भवतु लेखक - पाठकयोः ॥छ॥

२ - [सिरिकामदेवसावगकहाणयं]-

अंगा जणवय, चंपा, जियसत्तू कामदेवो कोडुंबी ।
 भद्दा भज्जा तह पुन्नभदनामं च उज्जाणं ॥१२७॥
 छक्कोडीओ निहाणे वुड्ढीए छच्च, छच्च वित्थारे ।
 छच्चेव वया दसगो-सहस्समाणेण उ वएण ॥१२८॥
 वीरजिणसमोसरणं तस्स समीवम्मि धम्मपडिवत्ती ।
 पन्नरसम्मि य वरिसे गिहभारं जिट्ठपुत्तम्मि ॥१२९॥
 निक्खविरुणं पोसह-सालाए वीरधम्मपत्रत्ति ।
 पडिमापडिवन्नस्स य पच्छिमपहरम्मि राईए ॥१३०॥
 मिच्छद्विद्विसुरेणं पिसाय-करि-भुयंग-भूयकरणेहिं ।
 अच्चंतभीसणेहिं कमसो उवसग्गकरणेणं ॥१३१॥

पच्चक्खुभिण्णं साहा-वियरूवधरो गयणसंठिओ देवो ।
 सक्कपसंसं कहिउं खामेउं पडिगओ तत्तो ॥१३२॥
 तम्मि समए वीरो समोसढो पुन्नभद्दउज्जाणे ।
 गच्छइ य कामदेवो स-पोसहो जिणवरं नमिउं ॥१३३॥
 धम्मकहाए अणंतर कहिउं वीरेण राइवुत्तंतं ।
 ससुरासुरनरपरिसाए पसंसिओ कामदेवगिही ॥१३४॥
 आमंतेउं गोयम-पभिइं समणे उ तह य समणीओ ।
 भणिया 'जिणसमये, जइ गिही वि एवं अवलंबित्ता (अचलवित्ता) ॥१३५॥
 तो साहु-साहुणीहिं गणिपिडगिक्कारसंङ्गधारीहिं ।
 होयव्वमचलेहिं विसेसं तु (विसेसतो) मोक्खकंखीहिं ॥१३६॥
 तो नमिय कामदेवो पुच्छिय पसिणाइं अट्ठमायाय ।
 पमुदियचित्तो पारिय पोसहं नियगिहं पत्तो ॥१३७॥
 सावयपरियायं सो परिवालिकुण वीसवासाइं ।
 काऊणं मासमेगं पज्जंते अणसणं विहिणा ॥१३८॥
 सोहम्मे चउपलियो अरुणाभविमाणअहिवई देवो ।
 महाविदेहे सिज्झिस्सइ खीणकम्ममलो ॥१३९॥
 इति कामदेवकथानकं । छ । २ । मङ्गलं महाश्रीः ॥छ॥

३ - [सिरिचुलणीपियासावगकहाणयं]-

कासीविसए वाणा-रसीए जियसत्तु कुट्ठमुज्जाणं ।
 चुलणीपिया गिहवई भद्दा माया, पिया सामा ॥१४०॥
 कोडीओ हिरन्नस्स उ अट्ठ निहि-वुड्ढि-वित्थरेसु कमा ।
 अट्ठ वया, जिणपासे सावयधम्मस्स पडिवत्ती ॥१४१॥
 पोसहिय बंभयारी देवागमणं च पुत्ततियगस्स ।
 तिन्नेव मंससोल्ले काउं रुहिरेण सिंचेइ ॥१४२॥
 अक्खुभियं तं नाउं भणइ सुरो मायरं इमं भद्दं ।
 देव-गुरूण समारिणं तुह दुक्खकारयं हणिउं ॥१४३॥
 तिन्नेव मंससोल्ले काउं रुहिरेण हं तुमं सिंचे ।
 अट्ठवसट्ठो होऊण तुमं अकाले विवज्जिहिसि ॥१४४॥

तं सोऊण सो खुहिओ, धावइ तं पइ, सुरो गओ गयणे ।
 खंभं आसाइत्ता कुणइ य कोलाहलं गरुयं ॥१४५॥
 तो भद्दा से माया समागया भणइ 'पुत्त ! किं एयं ? ।
 सो भणइ सुरसरूवं तत्तो मायाएँ सो भणिओ ॥१४६॥
 उवसग्गो पुत्त ! इमो विहिओ केणवि ता तुमं इण्हि ।
 आलोयण-निंदण-गरहणाहिं सोहेसु वयभंगं ॥१४७॥
 चुलणीपिया वि पडिवज्जिऊण जणणीए चोयणं सम्मं ।
 आलोयण-निंदण-गरहणाहिं सोहेइ वयभंगं ॥१४८॥
 सावयपरियायं सो परिवालेऊण वीस वासाइं ।
 काऊण मासमेगं पज्जंते अणसणं विहिणा ॥१४९॥
 सोहम्मे चउपलिओ अरुणप्पहविमाणअहिवई देवो ।
 होउं महाविदेहे सिज्झिस्सइ खीणकम्ममलो ॥१५०॥
 इति चुलिनीपिताकथानकं ॥छा॥ ३॥

४ - [सिरिसुरादेवसावगकहाणयं]-

वाणारसि जियसत्तू कोट्टं छक्कोडीपहू सुरादेवो ।
 धन्ना भज्जा, सामी समोसढो धम्मगहणं च ॥१५१॥
 पडिमापडिवन्नस्स य देवागमणं च पुत्ततियगस्स ।
 पंचेव मंससोल्ले काउं रुहिरेण सिंचेइ ॥१५२॥
 तह वि हु तं अक्खुभियं नाउं पभणइ सोलसायंके ।
 तुह देहम्मि खिविस्सं, खुभियं संबोहइ धन्ना ॥१५३॥
 सावयपरियायं सो परिपालिऊण वीस वासाइं ।
 काऊण मासमेगं पज्जंते अणसणं विहिणा ॥१५४॥
 सोहम्मे चउपलिओऽरुणकंतविमाणअहिवई देवो ।
 होउं महाविदेहे सिज्झिस्सइ खीणकम्ममलो ॥१५५॥
 इति सुरादेवकथानकं । छ ॥४॥

५ - [सिरिचुल्लसयगसावगकहाणयं] -

आलहिया जियसत्तू संखवणं, चुल्लसयग छक्कोडी ।
 बहुला भज्जा, सामी समोसढो धम्मगहणं च ॥१५६॥

पडिमापडिवन्नस्स य देवागमणं च पुत्ततियगस्स ।
 सत्तेव मंससोल्ले काउं रुहिरेण सिंचेइ ॥१५७॥
 तं अक्खुभियं नाउं भणइ सुरो त(तु)ह हिरन्नकोडीओ ।
 गिण्हेउं छ इमाओ निही वुड्ढी वित्थराओ अहं ॥१५८॥
 आलभिया सिंघाडग-चाउक्क-तिय-चच्चरेसुं सव्वत्थ ।
 विप्पइरिस्समहं खलु खुभियं संबोहइ भज्जा ॥१५९॥
 सावयपरियायं सो परिवालेऊण वीस वासाइं ।
 काऊण मासमेगं पज्जंते अणसणं विहिणा ॥१६०॥
 सोहम्मे चउपलिओऽरुणसिट्ठविमाणअहिवई देवो ।
 होउं महाविदेहे सिज्झिस्सइ खीणकम्ममलो ॥१६१॥

इति चुल्लशतकश्रावककथा ॥छा॥ ५।

६ - [सिरिकुंडकोलियसावयकहाणयं] -

पंचाला कंपिल्लं जियसत्तू, कुंडकोलिय कुडुंबी ।
 पूसा य तस्स भज्जा, सहसंबवणं च उज्जाणं ॥१६२॥
 कोडीओ हिरन्नस्स य छच्च निही-वुड्ढी-वित्थरेसु कमा ।
 छच्च वया जिणपासे सावयधम्मस्स पडिवत्ती ॥१६३॥
 अह अन्नया य पच्चा-वरणहसमए असोगवणियाए ।
 पुढविसिलाए नामा[म]मुद्धं तह उत्तरिज्जं च ॥१६४॥
 ठविउं वीरभयवओ उवसंपज्जित्तु धम्मपन्नत्तिं ।
 जा चिट्ठइ ज्ञाणपरो ता चेगो एइ एत्थ सुरो ॥१६५॥
 पुढविसिलापट्टाओ नाममुद्धोत्तरिज्जए गहिउं ।
 आगासे ठिओ सो कुंडकोलियं भणिउमाढत्तो ॥१६६॥
 पवरा गोसालस्स य मंखलिपुत्तस्स धम्मपन्नत्ती ।
 जम्हा नो उट्ठाणं कम्मं बलं वीरियं वा वि ॥१६७॥
 नो पुरिसक्कार-परक्कम्मस्स जोगो वि वट्टए को वि ।
 तह सव्वे वि हु भावा नियमा जं वन्निया एत्थ ॥१६८॥
 समणस्स भगवओ पुण वीरस्स न चारु धम्मपन्नत्ती ।
 जम्हा पुण उट्ठाणाइं संति इहं अनियया भावा ॥१६९॥

अह कुंडकोडिओ तं पभणई उट्ठाण-कम्म-विरियाइं ।
 जइ नत्थि, तुमे लद्धा, कहं इमा (कहिमा) भो ! दिव्वदेविड्ढी ? ॥१७०॥
 अह भणसि अणुट्ठाणाइणा इमा भो ! मए समणुपत्ता ।
 ता किं ते न लहंती उट्ठाणाई न जेसऽत्थि ? ॥१७१॥
 इय कुंडकोलिएणं भणिओ सो संकिओ नियमणम्मि ।
 न खमो वुत्तुं मुत्तुं मुद्दाईयं गओ देवो ॥१७२॥
 अह तत्थ बीयदिवसे सहसंबवणम्मि जिणसमोसरणं ।
 नाऊण कुंडकोलिय-उवासगो हट्ठ-तुट्ठमणो ॥१७३॥
 नियपरियणपरियरिओ कंपिल्लपुरस्स मज्झमज्झेणं ।
 गंतूण जिणं पणमिय धम्मं निसुणेइ विणयजुओ ॥१७४॥
 तयणंतरं जिणेणं भणिओ सो कुंडकोलिओ एवं ।
 तुज्झंऽतिए य देवो समागओ कल्लमवरणहे ॥१७५॥
 मिच्छद्दिट्ठी तुमए विहिओ निप्पट्ठ-पसिण-वागरणो ॥
 तो धन्नो सि तुमं जो, करेसि एवं कुपहमहणं ॥१७६॥
 आमंतेउं गोयमाईसमणा उ तह[य] समणीओ ।
 भणइ जिणो जइ गिहिणो, मिच्छद्दिट्ठीण निम्महणं ॥१७७॥
 एवं कुणंति, चउदसपुव्वीहिक्कारसंऽगधारीहिं ।
 सविसेसं कायव्वं तुब्भेहिं कुतित्थिनिम्महणं ॥१७८॥
 पडिवण्णं जिणवयणं 'तह' ति समणेहिं तह य समणीहिं ।
 तो कुंडकोलिओ नमिअ जिणवरं सगिहमणुपत्तो ॥१७९॥
 सीलव्वयाइं सम्मं पालितो कुंडकोलिओ सड्ढो ।
 साहुजणदाणनिरओ चउदसवरिसे अइक्कमइ ॥१८०॥
 पनरसमे पुण वरिसे गिहवावारं निवेसियं सयलं ।
 जिट्ठसुयम्मि सयं पुणो(ण) पोसहसालाए सुद्धमणो ॥१८१॥
 एक्कारस पडिमाओ कमसो सुत्ताणुसारओ सम्मं ।
 पालितो विहिणा सो जाओ तवसोसियसरीरो ॥१८२॥
 सावयपरियायं सो परिवालेऊण वीस वासाइं ।
 काऊण मासमेगं पज्जंते अणसणं विहिणा ॥१८३॥

सोहम्मे चउपलिओ अरुणगवविमाणअहिबई देवो ।
 होउं महाविदेहे सिज्झिस्सइ खीणकम्ममलो ॥१८४॥
 इति कुंडकोलिकश्रावककथानकं समाप्तं । छ । ६ ॥

७ - [सिरिसद्दालपुत्तकहाणयं] -

पोलासं जियसत्तू सहसंबवणाभिहाणमुज्जाणं ।
 सद्दालपुत्त आजीवु[वगु]वासगो कुंभगारो य ॥१८५॥
 लद्धो गहियट्ठो पुच्छियट्ठो विणिच्छियट्ठो य ।
 आजीवमए अहिगयअट्ठो पिम्माणुरत्तो य ॥१८६॥
 एक्का हिरन्नकोडी, निहि-वुड्ढि-पवित्थरेसु पत्तेयं ।
 तह एगो तस्स वओ भज्जा पुण अग्गिमित्ता य ॥१८७॥
 पंचसयकुंभगारा-वणेषु पुरबाहिरम्मि तस्स सदा ।
 दिन्न-भइ-भत्त-वेयण-पुरिसा कम्माइं कुव्वंति ॥१८८॥
 घड-पिहड-अद्धघडए वरए करए उट्ठियाओ य ।
 कलसाऽलिंजर-जंबूलए य निच्चंपि य कुणंति ॥१८९॥
 रायपहविवणिमज्जे धरिऊणं विक्किणंति तस्सऽन्ने ।
 पुरिसा दिवसे दिवसे, तस्सेवं जंति दियहाइं ॥१९०॥
 अह अन्नया कयाई सो अवरणहे असोगवणियाए ।
 गोसालधम्मपन्नत्तिसंजुओ ठाइ एगंते ॥१९१॥
 एत्थंतरम्मि एगो देवो आगाससंठिओ मइमं ।
 भासुरवरबुंदिधरो पभणइ दिव्वंऽबराऽऽहरणो ॥१९२॥
 'सद्दालपुत्त ! आजीवु-वासगा ! भइ ! एहीइ कल्लं ।
 मह-माहण सव्वन्नु अरहा तह केवली य जिणो ॥१९३॥
 उप्पन्नानाण-दंसणधारी तियलोक्कवहिय-महियकमो ।
 सुर-असुर-निवइ पूइय-सक्कारिय-पणयकय(म)कमलो ॥१९४॥
 पच्चुप्पन्नाऽणागय-अईयसमयस्स जाणओ मइमं ।
 तह तच्चकम्मसंपयसंजुत्तो खीणमोहो य ॥१९५॥
 तं वंदिज्ज नमंसिज्ज सायरं संथुणिज्ज सेविज्जा ।
 तह पाडिहारिएहिं सिज्जाईहिं निमंतिज्जा ॥१९६॥

भणिऊण तिन्नि वारं जहागयं पडिगओ य सो देवो ।
 आजीविसावगो तं सोऊणं चितए हियए ॥१९७॥
 'किं मम धम्मायरियो गोसालओ आगमिस्सए कल्लं ।
 महमाहणपभईहिं विसेसणेहिं समाउत्तो ?' ॥१९८॥
 अह बीयदिणे मोहंऽधयारविद्धंसणो महावीरो ।
 सहसंबवणे सूरु व्व एइ देवेहिं थुव्वंतो ॥१९९॥
 विहियम्मि समोसरणे देवेहिं समागओ नयरलोओ ।
 आजीविसावगो वि हु वियाणिऊण जिणागमणं ॥२००॥
 ण्हाओ कयबलिकम्मो [कय] कोउयमंगलो सुनेवत्थो ।
 सपरीवारो वंदइ वीरं तिपयाहिणापुव्वं ॥२०१॥
 धम्मकहावसाणे जिणेण सो भणिओ, समायाओ ।
 कल्लमवरणहसमए देवो तुज्झंऽतिए एगो ॥२०२॥
 तेणाऽऽगासगएणं वुत्तं 'महमाहणो इहं एही ।
 [तं पाडिहारेहिं सिज्जाईहिं निमंतिज्जा]' ॥२०३॥
 इच्चाई अत्थि सद्दाल-पुत्त ! आजीवुवासगा तेणं ।
 तं नो खलु गोसालं पडुच्च भणिओ इमं वयणं ॥२०४॥
 सोऊण इमं तो सो चितइ महमाहणो इमो चेव ।
 तं पाडिहारिएहिं इमं निमंतेमि भयवंतं ॥२०५॥
 अब्भुट्ठिऊण तत्तो, वंदिय वीरं भणेइ-भयवं मे ।
 पंचसया कुंभारा-र(व)णाण तुब्भे तहिं एह ॥२०६॥
 तप्पडिबोहणहेउं याइ जिणवरो महावीरो ।
 पडिवज्जिऊण भयवं वयणं सद्दालपुत्तस्स ॥२०७॥
 अह अन्नया कयाई वायाहय-भंडगं स कोलालं ।
 अंतोसालाहितो कड्ढेउं आयवे धरइ ॥२०८॥
 तो तं पभणइ वीरो कोलालं भंडगं कुओ एयं ।
 सो भणइ-भट्ठियाए उदगं निट्ठुब्भए पढमं ॥२०९॥
 छारेण करिसेण य मीसिज्जइ एगतो तओ पच्छ ।
 आरोविऊण चक्के घडयाई किज्जए बहुयं ॥२१०॥

तो भणइ जिणो - 'भंडं किं उट्ठाणाइणा इमं होइ ?।
 किं वाऽणुट्ठाणेणं ? भण भो ! सद्दालपुत्त ! तुमं ॥२११॥
 सो भणइ - अणुट्ठाणा अपुरिसक्कारेण जायए सद्धं ।
 नियया सव्वे भावा जम्हा भयवं इमं लोए ॥२१२॥
 भा(ता)जइ एवं कोई वायाहयभंडगं तु कोलालं ।
 भिदिज्ज विक्खरिज्जा परिट्ठविज्जा अवहरिज्जा ॥२१३॥
 तुह भारियाए सद्धि जइ कोई अग्गिमित्ताए ।
 विउत्ताइं भोगाइं भुंजइ, किं तस्स कुणसि तुमं ? ॥२१४॥
 सो आह - अहं भंते ! तं पुरिसं आओसेमि बंधेमि ।
 तज्जिय ताडिय निच्छेडिऊण मारेमि य अकाले ॥२१५॥
 भणइ जिणो जइ नत्थी, उट्ठाणाइं तहा निययभावा ।
 तो न तुह भंडगाणं अवहरणाइं कुणइ कोई ॥२१६॥
 नो वा कुणसि तुमं तह आओसणबंधणाइं कस्स वि य ।
 अह भंडगाइयं तुह अवहरइं कोई जइ पुरिसो ॥२१७॥
 जइ वा कुणसि तुमं पि हु आओसण-बंधणाइं पुरिसस्स ।
 तम्हा जं जाणसि तुमं 'नियया भाव' त्ति तं मिच्छा ॥२१८॥
 तो आजीवियदिट्ठिं चइउं सद्दालपुत्त कुंभकारो ।
 पडिबुद्धो भणइ जिणं, भयवं ! मे कहसु नियधम्मं ॥२१९॥
 भयवं पि साहु-सावयधम्मं परिकहइ महुर्वाणीए ।
 पडिवज्जिऊण सावय-धम्मं सो सगिहमणुपत्तो ॥२२०॥
 पभणइ अग्गिमित्तं, देवानुप्पिए मए जिणसगासे ।
 पडिवत्तो जिणधम्मो आजीवियदिट्ठिं परिहरिउं ॥२२१॥
 वच्चसु पिए ! तुमं पि हु रहमारोहिउं जिणं नमंसेउं ।
 पडिवज्जसु जिणधम्मं, तो सा परिओसमावन्ना ॥२२२॥
 न्हाया कयबलिकम्मा, कयकोउयमंगला सुनेवत्था ।
 रहमारोहिउं गच्छइ नियचेडीवंदपरियरिया ॥२२३॥
 अह तिपयाहिणपुव्वं वंदिय पंजलिउडा ठिया चेव ।
 निसुणिय धम्मं पडि-वज्जिऊण नियगेहमणुपत्ता ॥२२४॥

अह पोलासपुराओ सहसंबवणाओ वीरजिणचंदो ।
 निगंतूणं विहरइ पडिबोहितो भव्वकुमुए ॥२२५॥
 अह गोसालो मंखलिपुत्तो निगंतुदिट्ठि पडिवन्नं ।
 परिहरियाऽऽजीवियमयं नाउं सद्दालपुत्तं तु ॥२२६॥
 आजीवियसंघसहिओ, ठाहि(ही) आजीवियावसहिमेइ ।
 कइवयनियसीसजुत्तो पत्तो सद्दालपुत्तगिहं ॥२२७॥
 आगच्छंतं तं दट्ठं नो आढाइ सम्मदिट्ठी सो ।
 तुसिणीओ संचिट्ठइ नो पडिवत्ति कमवि कुणइ ॥२२८॥
 पीढ-फलागाइहेउं गुणसंथवणं जिणस्स वीरस्स ।
 तत्तो गोसालेणं तप्पुरओ काउमाढत्तं ॥२२९॥
 कहं ?-

महमाहणो महा-गोवो महाधम्मकही तहा ।
 महंतो सत्थवाहो य महानिज्जामओ विय ॥२३०॥
 सद्दालपुत्त ! किं एत्थ ! देवाणुप्पिय ! आगओ ? ।
 तत्तो सद्दालपुत्तेणं वुत्तं तप्पुरओ इमं ॥२३१॥
 को णं एवंविहो भद्द ! केणऽट्ठेण एवं वुच्चई ।
 तत्तो मंखलिपुत्तेण गोसालेण वियाहिया ॥२३२॥
 उप्पन्ननाणदंसणरयणो तेलुक्कवहिय-महियकमो ।
 तह तच्चकम्मसंपयजुत्तो महमाहणो वीरो ॥२३३॥
 खज्जंता भिज्जंता छिज्जंता चेव लुप्पमाणा य ।
 कूरकुत्तिथियसावय-चोराईहिं भवारन्ने ॥२३४॥
 धम्ममएणं दंडेण रक्खिउं पउरजीवसंघाए ।
 पावइ निव्वाण-महावाडं वीरो महागोवो ॥२३५॥
 उम्मगपडिय-सप्पहभट्ठे मिच्छत्तमोहिए जीवे ।
 अट्ठविहकम्मतमपडल-पडयच्छन्ने य सव्वत्तो ॥२३६॥
 निरुवमधम्मकहाए नित्थारइ चाउरंतसंसारा ।
 महाधम्मकही तेणं समणो भगवं महावीरो ॥२३७॥
 संसारमहारन्ने उप्पहपडिवन्नए बहू जीवे ।
 सद्धम्ममयपहेणं पावइ निव्वाणवरनयरं ॥२३८॥

तो णं देवाणुपिया ! सिद्धत्थनरिंदनंदणो भयवं ।
 एको च्चिव पुहवीए महसत्थाहो महावीरो ॥२३९॥
 संसारमहसमुदे उब्बुड-निब्बुड(ड्डु)णइं कुणमाणे ।
 नित्थारिय बहुजीवे धम्म[म]ईए उ नावाए ॥२४०॥
 निव्वानतीरऽभिमुहे पावइ नियकरयलेण सो जम्हा ।
 तेण महानिज्जामय-सद्देणं भन्नए वीरो ॥२४१॥
 तत्तो सद्दालपुत्तो सो सोऊणं गुणसंथवं ।
 जहत्थं वीरनाहस्स हट्ठत्तुट्ठो पयंपइ ॥२४२॥
 इयळेओ इयनिउणो तुममेवं वयणलद्धिसंपन्नो ।
 मंखलिपुत्त ! पहू ?, मे धम्मायरिएण वीरेण ॥२४३॥
 धम्मोवएसएण सद्धि काउं विवायमिहमहुणा ।
 तो गोसालो पभणइ 'नो एसट्ठे समट्ठे'त्ति ॥२४४॥
 जम्हा जहा को वि नरो तरुणो बलवं सुपीवरसरीरो ।
 अय-मिग-सूअर-कुक्कुड-तित्तिरि-लावाइए जीवे ॥२४५॥
 हत्थे वा पाए वा पुच्छे वा गहिय निच्चले धरइ ।
 एमेव ममं वीरो धरइ दढं हेउ-जुत्तीहिं ॥२४६॥
 तं न सहो काउमहं वायं सद्दालपुत्त वीरेण ।
 तुह धम्मायरिएण परवाइगइंदसीहेण ॥२४७॥
 तो वीरजिणजहद्धियगुणगणहावज्जिओ सुदिट्ठी ।
 सो सद्दालपुत्तनामा उवासगो भणइ गोसालं ॥२४८॥
 जं वीरजिणस्स तुमं गुणसंथवं करेसि सब्भूयं ।
 पीढ-फ्लगाइएहिं तुमं निमंतेमि तेणाहं ॥२४९॥
 'नो धम्मो'त्ति तवो त्ति य काउं, तं गच्छ कुंभसालासु ।
 मह पाडिहारियासुं जहामुहं चिट्ठ तं तत्थ ॥२५०॥
 तो तव्वया ठाउं तत्थ तओ पन्नवेइ सद्धिं ।
 आजीवियदिट्ठि पइ बहुसो सद्दालपुत्तं सो ॥२५१॥
 नो तं निग्गंथाओ पावयणाओ स चालिउं तरइ ।
 ताहे संतो तंतो पोलासपुराओ निक्खंतो ॥२५२॥

अह सद्दालपुत्तस्स तस्स चउदसससमा वइक्कंता ।
 सावयधम्मं रम्मं सम्मं परिवालियंतस्स ॥२५३॥
 पन्नरसम्मि य वरिसे जिट्ठसुए ठविय गिहिनियोगं सो ।
 सावयपडिमा कमसो एक्कारसं काउमारद्धो ॥२५४॥
 ‘‘दंसण-वय-सामाइय-पोसह-पडिमा-अबंभ-सचित्ते य ।
 आरंभ-पेस-उद्धिट्ठ-वज्जए समणभूए अ ॥२५५॥
 पोसहियस्सेगसुरो मिच्छद्धिद्धी कयाइ रयणीए ।
 गहिउग्गखगलट्ठी उवसग्गं काउमाढत्तो ॥२५६॥
 ‘सद्दालपुत्त ! जइ नो मुंचसि सीलव्वयाइं निययाइं ।
 तो तुह देहं असिणा खंडाहिंडं करिस्सामि ॥२५७॥
 इअ दुन्नि तिन्नि वारे भणिओ जाहे न खुब्भए ताहिं ।
 भणइ सुरो तुह पुत्ते तिन्नि वि हणिऊण तुह पुरओ ॥२५८॥
 तुह देहं रुहिरेणं सिंचिस्सं, जेण तं अकाले वि ।
 ववरोविज्जसि नूणं अट्ठवसट्ठो सजीयाओ ॥२५९॥
 तत्तो य जिट्ठ-मज्झिम-लहुए कमसो विणासिउं पुत्ते ।
 पत्तेयं मायाए, दंसइ नवमंससुल्लाइं ॥२६०॥
 रुहिरेणं तद्देहं, सिंचइ तहवि तं अविचलं नाउं ।
 गाढयरमासुरत्तो सुराहमो भणिउमाढत्तो ॥२६१॥
 सद्दालपुत्त ! जइ नो दंभं मुंचसि तुमं इमं अहुणा ।
 तो तुह धम्मसहाया समसुह-दुक्खा य जा एसा ॥२६२॥
 भज्जा अग्गिमित्ता, तं तुह पुरओ विणासिऊण अहं ।
 काऊण मंससोल्ले नव तं रुहिरेण सिंचिस्सं ॥२६३॥
 सोऊण इमं खुभिओ चितइ हणिऊण पुत्ततियगं मे ।
 को एस दुरायारो भज्जं मह अग्गमित्तं पि ॥२६४॥
 धम्माणुरत्तं धम्मसहायं च वंछए हणिउं ।
 तं दुट्ठमिमं गेण्हामि, धावए तं निगिण्हेउं ॥२६५॥
 सो आसाइय खंभं ‘धावह धाव’ ति करइ हलबोलं ।
 देवो तब्भीओ इव गयणे अदंसणं पत्तो ॥२६६॥

सोऊण अग्गिमित्ता गरुयं कोलाहलं निययपइणो ।
 आगंतूणं पभणइ विणएणं नाह ! किं एयं ? ॥२६७॥
 सो भणइ सुरसरूवं, ततो भज्जाए सो इमं भणिओ ।
 तुह तणया सव्वे वि हु अक्खयदेहा गिहे संति ॥२६८॥
 देवेण दाणवेण य तुह मिच्छि(च्छ)द्धिट्ठिणा इमो विहिओ ।
 उवसग्गो केणाऽवि हु नूणं ता नाह ! तुममिण्ह ॥२६९॥
 आलोयण-निंदण-गरिहणाहिं सोहेसु निययवयभंगं ।
 सो वि हु तव्वयणाओ 'तह'ति पडिवज्जए सव्वं ॥२७०॥
 सावयपरियायं सो परिवालेऊण वीसवासाइं ।
 काऊण मासमेगं पज्जंते अणसणं विहिणा ॥२७१॥
 सोहम्मे चउपलिओ अरुणभूयविमाणअहिर्वई देवो ।
 होउं महाविदेहे सिज्झिस्सइ खीणकम्ममलो ॥२७२॥
 इति सद्दालपुत्तकथानकं । छ । शुभं भवतु । छ ॥७॥

८ - [सिरिमहासयगकहाणयं] -

रायगिहम्मि य सेणियराया गुणसिलयचेइ[य]उज्जाणं ।
 नामेण महासयगो निवसइ गाहावई तत्थ ॥२७३॥
 रेवई पामोक्खाओ भज्जाओ तस्स तेरस अहेसि ।
 अट्ठ य हिरन्ना(न्न) कोडी कमसो निहि-वुड्ढि-वित्थरओ ॥२७४॥
 अट्ठ वया गावीणं दसगोसाहस्सिएण माणेण ।
 सगड-हल-पोयमाई आणंदगमेण विन्नेयं ॥२७५॥
 रेवइनामाए महासयगस्स भारियाए पढमाए ।
 कोलघरिया य अट्ठ य हिरन्ना(न्न) कोडीओ अट्ठ वया ॥२७६॥
 सेसाण भारियाणं दुवालसण्हं पि आसि पत्तेयं ।
 एगा हिरन्नकोडी वओ य एक्केक्कओ चेव ॥२७७॥
 अह अन्नया कयाई गुणसिलए चेइए समोसरिओ ।
 वीरजिण्हो देविंद-वंदिओ सत्तहत्थतणू ॥२७८॥
 देवेहिं समोसरणे रइए सेणियनिवो सनायरओ ।
 एइ महासयगो वि य परिवारजुओ जिणं नमिउं ॥२७९॥

अह तिपयाहिणपुव्वं नमंसिउं जिणवरं महावीरं ।
 उवविट्ठा सट्ठाणे कयंजली नर-सुराईया ॥२८०॥
 भयवं पि साहु-सावयधम्मं परिकहइ महरवाणीए ।
 गिण्हइ य महासयगो सावयधम्मं पहट्टमणो ॥२८१॥
 तह परिगहपरिमाणं गिण्हइ सो जिणवरिंदपासम्मि ।
 निहि-वुड्ढि-वित्थरेसुं पत्तेयं अट्ठकोडीओ ॥२८२॥
 अट्ठ वया दससहस्सा सेसाण चउप्पयाण मह नियमो ।
 दुपए तेरस भज्जा तासिं च परिगहे जयणा ॥२८३॥
 रेवइपमुह-सभज्जासेसम्मि मेहुणविहिं परिहरामि ।
 आहारभूसणाई आणंदगमेण विन्नेयं ॥२८४॥
 दोणदुगपमाणाए हिरण्णभरियाए कंसपाईए ।
 कल्लाकल्लि कप्पइ ववहरिउं तदुवरिं नियमो ॥२८५॥
 अह अन्नया कयाइं, संचितइ रेवई रयणिविरमे ।
 मणवंछिओ न जायइ मह संभोगो वि दइएण ॥२८६॥
 बारसाहिं सवत्तीहिं वाघाएणं तओ य मह जुत्तं ।
 हणिउं ससवत्तीओ सत्थ-ऽग्गि-विसप्पओगेणं ॥२८७॥
 तत्तो छ सवत्तीओ विसेण छच्चेव सत्थघाएणं ।
 अइकूरऽज्झवसाया पन्त(व्व)त्ता रेवई हणिउं ॥२८८॥
 तासिं दुवालसण्हं हिरन्नकोडी दुवालस वयाइं ।
 कोलघरिए अहिठइ सव्वासिं रेवइ व्व तओ ॥२८९॥
 वग्घायविरहिया सा भुंजइ नियभत्तुणा समं भोए ।
 महु-भज्ज-मंसमाईसु गिद्धा अइनिग्घिणा जाता ॥२९०॥
 अह अन्नया कयाई नयरम्मि अमारिघोसणे विहिंए ।
 कोलघरपुरिसेहिं पइदियहं गोणपोथदुगं ॥२९१॥
 तत्थेवुददवा(व्वा)विय आणाविय नियघरम्मि पच्छन्नं ।
 महु-मज्ज-मंसमाई आहारंती गमइ कालं ॥२९२॥
 भत्ता जाणंतो वि हु तीए सरूवं जहट्ठियं सव्वं ।
 आणाबलाभिओगो भणिओ न जिणेहिं धम्मम्मि ॥२९३॥
 तो नो बलाभिओगा न वारइ न य देइ तीए उवएसं ।
 अज्जोगयं मुणंतो उविसव्वए तं महापावं ॥२९४॥

सीलव्वयाइं सम्मं पालंतो सावगो महासयगो ।
 वरिसाण चउदसगं अइक्कमित्ता महाभागो ॥२९५॥
 पन्नरसम्मि य वरिसे जिट्ठसुए गिहभा(भ)रं निवेसेउं ।
 पोसहसालाए सयं पडिवज्जइ धम्मपन्नत्तिं ॥२९६॥
 ततो सा तब्भज्जा उम्मत्ता भोगलोलुया संती ।
 उम्मुक्ककेसपासा पोसहसालं उवागम्म ॥२९७॥
 मोहुम्मायकराइं इत्थीजणसुलहहावभावाइं ।
 उवदंसंती पभणइ नियभत्तारं महासयगं ॥२९८॥
 'हं हो ! समणोवसग ! मए समं जं न भुंजसे भोए ।
 तं किं धम्मे पुन्ने सगो मोक्खे[व] अहिलासो ? ॥२९९॥
 धम्माणुभावओ च्चिअ भोगा लब्भंति पुन्नमंतेहिं ।
 ते तुज्झ संति विउला तो धम्मेणं किमन्नेणं ॥३००॥
 तरुणो पुरिसो तरुणी य इत्थिआ, ताण जं परा पीई ।
 सो च्चिय सगो भन्नइ बुहेहिं सो तुज्झ साहीणो ॥३०१॥
 अदिट्ठमुक्खसुक्खस्स कारणे दिट्ठभोगपरिहरणं ।
 जं कुणसि तं न जुत्तं जम्हा मूढाण एस ठिई ॥३०२॥
 तम्हा कट्ठाणुट्ठाणमणुचियं मुंच भो ! महासयगा ! ।
 अणुरत्ताए मए सह भुंजसु मणवंछिए भोए ॥३०३॥
 तव्वयणवायगुंजाहिं चालिओ नो महासयगमेरू ।
 भणिउं बहुप्पयारं जहाऽऽगयं रेवई वि गया ॥३०४॥
 एक्कारसपडिमाओ पालिय संलेहणं च काऊणं ।
 विहिणा अणसणमेसो पडिवज्जइ वीसमे वरिसे ॥३०५॥
 अह तत्थ महासयगस्स तस्स घोरं तवं तवंतस्स ।
 उप्पन्नमोहिनाणं तेण य सो पिक्खए खित्तं ॥३०६॥
 पुव्वेण लवणसायर-मज्जे जोयणसहस्समेगं जा ।
 एवं दक्खिण-पच्छिम-उत्तरओ चुल्लहिमवंतं ॥३०७॥
 उड्डं जा सोहम्मं अहे य रयणप्पभाए पुढवीए ।
 लोलुय-अच्चुयनरयं चउरासीवाससहस्सठिई ॥३०८॥

अह अन्नया कयाई पुणो वि सा रेवई महासयगं ।
 पभणइ पुव्वगमेणं पोसहसालं समुवगम्म ॥३०९॥
 मुत्तूण य मज्जायं वारा दो तिन्नि भणइ सा जाव ।
 तो वयणमासुरत्तो दाउं अवहीए उवओगं ॥३१०॥
 पभणइ महासयगो रेवईए अल्लसरोग-अभिभूया ।
 अट्टदुहट्टा मरिउं, रयणप्पह पढमपुढवीए ॥३११॥
 लोलुयम्मि नरए चउरासीवरिससहस्सठिइम्मि ।
 नेरइयत्ताए तुमं उववज्जसि सत्तरत्तंतो(ते) ॥३१२॥
 विगयमया भयभीया, तत्तो सा सुणिय भत्तुणो वयणं ।
 चितइ कुमारेणं केण वि मं मारिही रुट्ठो ॥३१३॥
 ता नूणमवक्कमणं जुत्तं ति चित्तिऊण नियगेहं ।
 पत्ता अट्टदुहट्टा अलसरोगेणं मरिऊणं ॥३१४॥
 उप्पन्ना रयणप्पह-पुढवीए लोलुअच्चुए नरए ।
 नेरइयत्ताए महा-दुक्खानलतत्तगत्ता सा ॥३१५॥
 एत्थंतरम्मि भयवं वीरजिणो गोयमाइसमणेहिं ।
 जुत्तो पत्तो वीभारपव्वए गुणसिलुज्जाणे ॥३१६॥
 तत्थ समोसरणम्मि विहिए देवेहिं वीरजिणचंदो ।
 सेणियनिवम्मि पत्ते सनायरे धम्ममह कहइ ॥३१७॥
 तयणंतरमामंतिय गोयमगणहारिणं जिणो भणइ ।
 इह रायगिहे नयरे अंतेवासी ममं अत्थि ॥३१८॥
 नामेण महासयगो उवासगो विहियसावयप्पडिमो ।
 संलेहणं च काऊणं पडिवन्नो अणसणं विहिणा ॥३१९॥
 तस्स तयावरणखओवसमाओ ओहिनाणमुप्पन्नं ।
 आगम्म भोगलोला तब्भज्जा रेवई तत्थ ॥३२०॥
 उवसगं कुणमाणी भणिया रुट्ठेण तेण सा एवं ।
 मरिउं नरए गमिहिसि रेवइ ! ए ! सत्तरत्तंतो ॥३२१॥
 तं[न] उवजुत्तं, जम्हा पडिबन्ने उत्तमम्मि ठाणम्मि ।
 संतेण वि जेण परो दूमिज्जइ, तं न वत्तव्वं ॥३२२॥

ता गच्छ तुमं जह सो, एयट्ठाणस्स निदणाईयं ।
 काउं पायच्छित्तं पडिवज्जइ तह लहुं कुणसु ॥३२३॥
 तत्तो गोयमसामी तहत्ति पडिवज्जिऊण जिणवयणं ।
 गच्छइ महासयगस्स, मंदिरं ईरियसंपन्नो ॥३२४॥
 इंतं गोयमसामिं दट्ठूणं हट्ठ-तुट्ठहयहियओ ।
 वंदेइ महासयगो विणएणं, गोयमो वि तओ ॥३२५॥
 भणिऊण जिणाभिहियं सम्मं चोएइ हेउ-जुत्तीहिं ।
 सो वि हु तव्वयणेणं पडिवज्जइ जाव पच्छित्तं ॥३२६॥
 सावयपरियायं सो परिवालेऊण वीस वासाइं ।
 काऊण मासमेगं पज्जंते अणसणं विहिणा ॥३२७॥
 सोहम्मे अरुणवडिंसयम्मि चउपल्लआउयं देवो ।
 अणुपालिय सिज्झिस्सइ महाविदेहम्मि खित्तम्मि ॥३२८॥

इति महाशतकश्रावककथानकम् ॥छा॥ ८॥

९ - [नंदिनीपिता कथानकम्]-

सावत्थी जियसत्तू कुट्ठं नंदिणिपिया य कोडुंबी ।
 अस्सिणि भज्जा, वज्जा चत्तारि हिरण्णकोडीओ ॥३२९॥
 निहि-वुड्ढि-वित्थरेसुं, चत्तारि वया य, जिणसमोसरणे ।
 पडिवज्जिय गिहिधम्मं परिवालइ वरिसचउदसगं ॥३३०॥
 पनरसमे पुण वरिसे जिट्ठसुए ठविय गिहभा(भ)रं सयलं ।
 एक्कारस पडिमाओ पालइ सम्मं निरुवसगं ॥३३१॥
 नंदिणिपिया य सावय-पज्जायं पालिऊण वासाइं ।
 वीसं, काउं मासं, पज्जंते अणसणं विहिणा ॥३३२॥
 सोहम्मे चउपलिओ अरुणगवविमाणअहिवई देवो ।
 होउं महाविदेहे सिज्झिस्सइ खीणकम्ममलो ॥३३३॥
 इति नंदिनीपिता कथानकम् ॥छा॥ ९ ।

९ - [लंतियपिया कहाणयं]-

सावत्थी जियसत्तू कोट्ठं, लंतियपिया य कोडुंबी ।
 फग्गुणि भज्जा, वज्जा चत्तारि हिरन्नकोडीओ ॥३३४॥

निहि-वुड्ढि-वित्थरेसुं चत्तारि वया य, जिणसमोसरणे ।
 पडिवज्जिय गिहिधम्मं परिवालइ वरिसचउदसां ॥३३५॥
 पनरसमे पुण वरिसे, जिट्ठसुए ठविय गिहभा(भ)रं सयलं ।
 एक्कारस पडिमाओ पालइ सम्मं निरुवसगं ॥३३६॥
 लंदियपिया सावय-पज्जायं पालिऊण वासाइं ।
 वीसं, काउं मासं, पज्जंते अणसणं विहिणा ॥३३७॥
 सोहम्मे चउपलिओऽरुणकीलविमाणअहिवई देवो ।
 होउं महाविदेहे सिज्झिस्सइ खीणकम्ममलो ॥३३८॥

इति लंदियपिताकथानकम् । १०। मङ्गलं महाश्रीः ॥

ग्रंथ प्रशस्तिः -

- [१] आणंदाईण एयं सुचरियदसां सत्तमंऽगाणुसारा,
 संखेवेणं विचित्तं कयमिह गणिणा पुन्नभहेण भद्दं ॥
 सीसेणं वाइर्विदप्पहु जिणवइणो, विक्कमाइच्चवासे,
 ५ ७ १२
 वट्ठंते बाण-सेलाऽसिसिरकरमिते कणहच्छट्ठीअ जिट्ठे ॥३३९॥

प्रतिलेखनप्रशस्तिः

- (१) गुरुगिरिविहितास्थः पुण्यपर्वप्रवालः ।
 सुभगविमलमुक्ता शब्दधर्मैकहेतुः ॥
 सफलमृदुलताद्यः स्फारतेजोविभूति-
 स्त्रिजगति वर(रि)वर्ति श्रीमदूकेशवंशः ॥३४०॥
- (२) साधुस्तत्र बभूव भूमिविदितः क्षेमंधरः श्रीधरः
 सत्यासक्तमना वृषप्रणयवान् कौमोदकीभावभृत् ॥
 यश्चक्रेऽजयमेरुनाम्नि नगरे श्रीपार्श्वनेतुः पुरः ।
 प्रेम्णा सद्ब्रजकष्टवृष्टिहतये शैलं महामण्डपम् ॥३४१॥
- (३) भेजुस्तस्य महोदधेर्बहुतराः रत्नोपमाः सूनवः
 सम्पूर्णाः गुणसद्ब्रजैः सुरुचयो देवश्रियः कुक्षिजाः ॥
 कोप्येतेषु जगद्वरः सुकृतिनामप्रेसरः कौस्तुभः
 श्रीश्रीमत्पुरुषोत्तमैकहृदये वासित्वमैद् यो गुणः ॥३४२॥

- (४) श्रीमत्पार्श्वस्य नेतुः सदनममदनं भव्यनेत्राब्जमित्रं
पुर्यां श्रीजेसलस्य व्यरचिदचिराच्चाऽभितो भूषणानि ॥
गेहे सार्धर्मिकोर्वीरुहवनमनुवी(वि)च्छिन्नवात्सल्यकुल्यां
पूरेणाऽवीवहद् यो मरुषु किमपरं प्राप कल्पद्रुमत्वम् ॥३४३॥
- (५) शालीनतालीश्री(श्रि)शीलं, यदात्मजमपालयत् ।
तस्य साढलही नाम्ना सा बभूव सधर्मिणी ॥३४४॥
- (६) तस्याऽऽसतेऽक्षतनयास्तनयास्त्रयोऽमी
तेषामयं धुरि यशोधवलो यशोऽब्धिः ॥
माध्यन्दिनो भुवनपाल इलापसंस-
दुज्ज्वालकीर्तिरनुजः सहदेव एषः ॥३४५॥
- (७) इह [हि] भुवनपालः प्रीतदिक्चक्रवालः ।
सुगुरुजिनपतीशस्तूपमूर्ध्नि ध्वजस्य ॥
विघटितमधिरोहं कारयामास पद्मा
जिनपतिरथयानं चक्रवर्तीव पद्मः ॥३४६॥
- (८) [भामा.] तस्या प्रिया त्रिभुवनपाल धीदा, रघुप्रभोरिव जनकस्य धीदा ।
पुत्रद्वयं समजनि खेमसिंहाऽभयाह्वयं कुश-लवलीलमस्य ॥३४७॥
- (९) स धन्यकृतपुण्यतां सततशालिभद्रात्मतां
किलाऽवनितुमात्मनो मुनिवरीवर(य)स्यामिमां ॥
सुधार्मिकजनव्रजोपवनसारणिः श्रीभरः
स्म लेखयति पुस्तिकां भुवनपालः(ल-) साधुर्मुदा ॥३४८॥
- (१०) मेघाल्याम्बुदवृन्दमुक्तसलिलाऽऽपूरे मणिज्योतिरुद्-
द्योतिच्छत्रपरीतचक्रिपृतनाभृच्चर्मरत्नश्रियम् ।
मध्येऽम्भोधिमहीतलं दिनमणी भास्वत्ततः संवृतं;
यावद् विन्दति तावदत्र जयतादेषाऽधिकं पुस्तिका ॥३४९॥

—X—

[अथ चूर्णिः]

आनन्दकथायां किञ्चिल्लिख्यते - 'दिसि जत्तिय'० गाहा (७१)- दिसि
जत्तियाणं 'ति दिग्यात्रा - देशान्तरगमनं प्रयोजनं येषां तानि । 'संवाहणियाणं'

ति संवहनं क्षेत्रादिभ्यस्तृण-काष्ठ-धान्यादेर्गृहादावानयनं, तत्प्रयोजनानि
 सांवाहनिकानि । मुत्तूण० गाथा (७३) 'गंधकासाइयं' ति गन्धप्रधाना कषायेण
 रक्ता शाटिका गन्धकाषायी । 'अल्लमहु०' गाथा । (७४) - 'खोरामलयं ति
 अबद्धाऽस्थिकं क्षीरमिव मधुरं वा यदाऽऽमलकं तत् क्षीरामलकम् । 'तिल्लं
 सयपाग'० गाथा (७५) - सयपाग - सहस्सपागं' ति द्रव्यशतस्य क्वाथशतेन
 सह यत् पच्यते कार्षापणशतेन वा तत् शतपाकं, एवं सहस्रपाकम् । 'गंधट्टयं'
 ति गन्धद्रव्यैरुपल-कुष्ठादिभिर्युक्तोऽट्टशूर्णो गन्धाट्टस्तम् । अट्टर्हि गाथा (७६)
 'उट्टिअघडिएहि' ति उट्टिका महन्मृन्मयभाण्डं, तत्पूरणाय घटा उचितप्रमाणा
 नाऽतिलघवो नाऽतिमहान्तः । 'खोमजुअलं' ति कार्षापिकवस्त्रयुगलं । कप्पूर०'
 गाथा (७७) 'एगं च सुद्धपउमं' ति कुसुमान्तरवियुतं पुण्डरीकं वा शुद्धं पदमम्,
 मालतीमाला जातिपुष्पदाम । मट्ठ० गाथा (७८) 'मट्ठं कन्निज्जजुगं' ति मट्ठं
 अचित्रवत्कर्णाभरणम् । भोयण० गाथा (७९) 'कट्ठपेज्जयं' ति काष्ठपेया
 मुद्गादियूषः, घृत-तिल-तन्दुलएला वा । कलसूय० गाथा (८०) १ 'कलसूय'ति
 कलायश्चणकाकारो धान्यविशेषः उपलक्षणत्वात् मुद्-मोषास्तेषां सूयः । चुच्चुय०
 गाथा (८१) चूचुकादयः शाका लोकप्रसिद्धाः, 'पालक्का माहुरयं' ति पालक्का
 वल्लीविशेषः, माहुरयं अनाम्लरसशालनकं । आगासोदग० गाथा (८२) पंचसुगंधियं'
 ति एभिः पञ्चभिः-एला-लवङ्ग-कर्पूर-कक्कोल-जातीफललक्षणैः, सुगन्धि-
 भिर्द्रव्यैरभिसिक्तं' पञ्चसौगन्धिकम् ॥

कुण्डकौलिककथायां किञ्चिल्लिख्यते - अथाऽपराहनसमयेऽशोक-
 वाटिकायां प्रतिपन्नश्रीमन्महावीरधर्मप्रतिज्ञं कुण्डकौलिक-श्रमणोपासकं कश्चिन्मिथ्या-
 दृष्टिर्गोशालकमतानुयायी देवो गगनस्थितः प्राह, प्रवरा [१६७] प्रशस्या
 गोशालकस्य मंखलिपुत्रस्य धर्मप्रज्ञसिद्धिर्धर्मप्ररूपणा । कुत इत्याह - यस्मान्नो नैव
 'उत्थानं' = उपविष्टस्य ऊर्ध्वोभवनं, 'कर्म' = गमनागमनादिकं, 'बलं' शारीरं
 वीर्यं, जीवप्रभवं वा । पृच्छ्यते वा-नो नैव पुरुषकारश्च पराक्रमश्च-पुरुषकारपराक्रमं
 समाहारः, तस्य योगः सम्बन्धः जीवानामिति शेषः वर्तते । कोऽपि कश्चिदपि ।
 तत्र पुरुषकारः पुरुषाभिमानः, स एव सम्पादितस्वप्रयोजनः पराक्रमः । तथा
 सर्वेऽपि भावा यत् = यस्मात्, वर्णिताः = प्रतिपादिताः, गोशालकमते-यैर्यथा
 भवितव्यं ते तथैव भवन्ति - न पुरुषकारबलादन्यथा कर्तुं शक्यन्ते इति । "न
 भाविनोऽस्ति नाशः", १ । तथा-

नहि भवति यत्र भाव्यं भवति हि भाव्यं विनापि यत्नेन ।
करतलगतमपि नश्यति यस्य तु भवितव्यता नास्ति ॥२॥

‘समणस्स० गाहा [१६९] श्रमणस्य भगवतः पुनर्वीरस्य न चारु न शोभना, धर्मप्रज्ञसिर्धर्मप्ररूपणा । यस्माद् हेतोरुत्थानाद्याः सन्ति विद्यन्ते । इह = अत्र वीरप्रज्ञसौ । तथाऽनियताः सर्वे भावाः सन्ति इति क्रियायोगः । इदमत्र तात्पर्यं, उत्थानादेर्भवन्ति कृत्या एवरूपाः, ततश्च नास्ति एतदुत्थानादि जीवानां, एतस्य पुरुषार्थाऽप्रसाधकत्वात्, तदसाधकत्वं च पुरुषकारसद्भावेऽपि पुरुषार्थ-सिद्ध्यनुपालम्भादिति । अह कुंड० गाहा [१७०] अह भणसि गाहा [१७१] - व्याख्या - अथ कुण्डकौलिकस्तं देवं प्रभणति - उत्थान-कर्म-वीर्यादिकं यदि नास्ति, तदा त्वं [त्वया] कथं, केन हेतुना, एषा देवऋद्धिः-सुरसम्पद् लब्धा-प्राप्ता ? अथैवं वदसि-अनुत्थानादिना तपोब्रह्मचर्यादीनामकरणेन इमा एषा देवर्द्धिः समनुप्राप्ता-लब्धा, तदा किं केन कारणेन ते न लभन्ते देवर्द्धि, येषां जीवानां उत्थानादि तपश्चरणादि कारणं नास्ति ? । अयमभिप्रायः-यथा त्वं पुरुषकारं विना देवः संवृत्तः, एवं सर्वेऽपि जीवाः । ये उत्थानादेव जीवाः, ते देवाः प्राप्नुवन्ति [भवन्ति] । तवैतदेव ‘मिट्टं’ इत्युक्त्वा नाद्यपभाए(?) पक्षे दूषणं ‘अवत्तया’ इयं ऋद्धिरुत्थानादिना लब्धा, ततो यदि वदसि ‘प्रवरा गोशालस्य प्रज्ञसिः, असुन्दरा महावीरधर्मप्रज्ञसिः’ तन्मिथ्या वचनं, भवतैव तस्य व्यभि-चारादिति । इय कुंडगोलिएणं गाहा (१७२) ‘इय एवं कुण्डकौलिकेन श्रमणोपासकेन भणितः सः देवः शङ्कितः संशयवान् जातः - किं गोशालकमतं सत्यं उत महावीरमतं ? महावीरमतस्य युक्तितोऽनेन प्रतिष्ठितत्वादिति विकल्पवान् संवृत्तः इत्यर्थः । निजे मनसि-स्वचित्ते, उपलक्षणत्वात् कंखिए भेयमावन्नो कलुसमावन्नो’ । तत्र काङ्क्षितो महावीरमतमपि साधितं युक्त्युपपन्नत्वादिति विकल्पवान् संवृत्तः, भेदमापन्नः भेदमुपागतः गोशालकमतमेव साध्विति निश्चयादपोहत्वात्, कलुषमापन्नः प्राक्तननिश्चयविपर्ययलक्षणं गोशालकमतानुसारिणां मते मिथ्यात्वं प्राप्त इत्यर्थः । अथवा कलुषतां ‘जितोहमनेनेति’ खेदरूपमापन्न इति ततश्च न क्षमो वक्तुमुत्त-रमाख्यातुं, मुक्त्वा मुद्रादिकं गतो देव इति गाथार्थः ।

सद्दालपुत्तकथायां किञ्चिल्लिख्यते-पोलास गाहा (१८५) ‘आजीवुवासगो’ आजीवका गोशालकशिष्यास्तेषामुपासकः । ‘लद्धट्ठो (गाहा १८६) - तत्र

लब्धार्थः श्रवणेन गृहीतार्थबोधनः, 'पृष्ठार्थः' संशये सति, विनिश्चिता[र्थोऽ]र्थ-विदुत्तरलाभे सति । पंचसय गाहा (१८८) 'दिन-भय-भक्त-वेयण' ति दत्त-भृति-भक्त-वेतनाः । 'घड' गाहा (१८९) पिठरान् स्थालीः, अर्धघटान् - घटार्धमानान् वारकान्, गडुकान्-करकान् वाऽर्धघटिकान्, उडिकाः सुरा-तैलादिभाजनविशेषान्, कलशान् आकारविशेषवतो वृद्धघटान्, अलिञ्जराणि महत उदकभाजनविशेषान् । सद्दालपुत्त गाहा (१९३) 'महमाहण' ति - मा हन्मि न हन्मि' इत्यर्थः, आत्मना वा हनननिवृत्तः परं प्रति 'मा हन' इत्येवमाच्छे यः सः 'माहनः' । स एव मनःप्रभृतिकरणादिभिराजन्मसूक्ष्मादि भेदभिन्नहन[न]-निर्वृत्तत्वात् - महामाहनः । सर्वज्ञः 'साकारोपयोगसामर्थ्यत्वात् । 'अरह'ति अर्हन् प्रातिहार्यादिपूजार्हत्वात्, अविद्यमानं रह एकान्तः सर्वज्ञत्वात् यस्याऽसौ अरहः । 'केवली' केवलानि परिपूर्णानि शुद्धानि अनन्तानि वा ज्ञानादीनि यस्य सन्ति सं केवली । 'जिनो' रागादिजेतृत्वादिति । उप्पन्ननाण गाहा । (१९४) उप्पन्न - आवरणक्षयेण आविर्भूते ज्ञान-दर्शने धारयति-इत्येवंशील 'उत्पन्नज्ञान-दर्शनधारी । 'तेलोक्क-वहिय-महियकमो'ति-त्रैलोक्यं (त्रैलोक्येन) त्रिलोकवासिना जनेन, 'वहिय' ति समग्रैश्वर्याद्यतिशयसन्दोहदर्शन समाकुलस्वचेतसा हर्षभरेण प्रबलकुतूहल-बलादनिमेषलोचनेनावलोकितः । 'महिय'ति सेव्यतया वाञ्छितौ क्रमौ यस्य । एतदेव व्यनक्ति सुरासुरनृपतिभिः पूजितौ पुष्पादिभिः, सत्कारितौ वस्त्रादिभिः, प्रणतौ क्रमकमलौ पादपद्मौ यस्य स तथा । पच्चुप्पन्न० गाहा (१९५) 'पच्चुप्पनाऽणागयअईयसमयस्स जाणओ' प्रत्युत्पन्नाऽनागतातीतसमयस्य ज्ञापकः । 'तह तच्चक्कम्मसंपयजुतो' - (तथा) तथ्यानि सत्फलानि अव्यभिचारितया यानि कर्माणि क्रियाः तत् तत्सम्पद(दा)स्तत्तत्समृद्ध्या संयुक्तः सहितः, क्षीणमोहश्च । 'अह० गाहा (२०८) 'वायाहयभंडंगं स कोलालं' ति - वातेन हतं वायुना ईषच्छेषमुपनीतं तच्च तद् भाण्डं च, पण्यं भाजनं वा 'कौलालं' - कुलालाः कुम्भकाराः, तेषामिदं कौलालं । ताजइ गाहा (२१३) 'भिदिज्ज' इत्यादि, भिन्द्यात् काणताकरणेन विकिरन्, इतस्ततो विक्षिपन् परिष्ठापयन् बहिर्नीत्वा त्यजन् अपहरन् चोरयन् । सो आह० गाहा (२१५) आउसेमि' इत्यादि-आक्रोशामि 'मृतोऽसि त्वं' इत्यादिभिः शापैरभिशपामि, बध्नामि रज्ज्वादिना, तर्जयित्वा 'ज्ञास्यसि रे दुष्टाचार ! वा' इत्यादिभिर्वचनविशेषैः, ताडयित्वा चपेटादिना, निच्छोटयित्वा धनादित्याजनेन, मार्यामि जीविताद्

व्यपरोपयामि, अकाले अप्रस्तावे पठने वाऽर्थः । न्हाया० गाहा (२२३) 'बलि'कर्म लोकरूढं कौतुकं मधीपुन्द्रकादि, मङ्गलं दध्यक्षतादि, एते एव प्रायश्चित्तमिव प्रायश्चित्तं दुःस्वप्नादिप्रतिघातकत्वेनाऽवश्यं कार्यत्वादिति । खज्जंता० गाहा (२३४) खाद्यमानान् मृगादिभावे व्याघ्रादिभिः, भिद्यमानान् मनुष्यादिभावे कुन्तादिना, छिद्यमानान् खड्गादिना, लुप्यमानान् चौरादिभिः बाह्योपध्यपहारतः । धम्म० गाहा (२३५) 'निव्वाणमहावाड'ति सिद्धिमहा गोष्ठानविशेषं । 'महागोपः' - गोपो रक्षकः, स च इतरगोरक्षकेभ्योऽतिविशिष्टत्वान्महानिति महागोपः । उम्मगग० गाहा (२३६) - उन्मार्गपतितान्, आश्रितकुट्टिशासनान्, सत्पथभ्रष्टान्, त्यक्तजिनशासनान्, मिथ्यात्वमोहितान्, अष्टविधकर्मैक-तमःपटलं-अन्धकारसमूहः, स एव पटलस्तेन छन्नान् । इय छेओ० गाहा (२४३) 'इय' एवं उपलभ्यमानाद्भुतप्रकारेण, एवमन्यत्रापि । छेकः प्रस्तावज्ञः, कलापण्डित इति वृद्धाः । इति निपुणो सूक्ष्मदर्शी, कुशल इति वृद्धोक्तम् । प्रभुः समर्थः । जम्हा जहा० गाहा (२४५) तरुणोऽपि प्रवर्धमानवयाः, वर्णादिगुणोपेतः इत्यर्थः । बलवान् सामर्थ्यवान् । [हत्थे वा०] गाहा (२४६) यद्यपि अजादीनां हस्तो न विद्यते, तथाऽपि अग्रेतनपादौ हस्त इव हस्त इति कृत्वा 'हस्ते' इत्युक्तम्, यथासम्भवं तेषां हस्तपादपुच्छादीनि योजनीयानि । महाशतककथानके किञ्चिल्लिख्यते - 'रेवई'० गाहा (२७६) 'कोलघरिया य' ति कुलग्रहात् पितृगृहादागताः कौलगृहिक्यः । पभणेइ० गाहा (३११) 'अलसरोग अभिभूय'ति अलसकेन विसूचिकाविशेषलक्षणरोगेण ग्रस्ता, तल्लक्षणं चेदम्-

‘नोर्ध्वं व्रजति नाऽधस्तादाहारो न च पच्यते ।

आमाशयेऽलसीभूतस्तेन सोऽलसकः स्मृतः ॥१॥

समाप्ता चूर्णिः ॥छा॥ ग्रंथाग्रं - श्लोक १०१ । छ ।

पुष्पिकाः मेदपाटे बरग्रामवास्तव्येन अभयीश्रावकपुत्र समुद्धरण श्रावक भार्यायाः कुलपुत्र्या सावितिश्राविकया, धन्यशालिभद्र - कृतपुण्यमहर्षिचरितादि पुस्तिका, स्वश्रेयोनिमित्तं लेखिता । छा संवत् १३०९ ।

२०३/बी, अकता अेवन्यु,

बरेज रोड, वासणा, अमदावाद-७

मो. ९९२७२५८२९९